

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД БАЊА ЛУКА
ГРАДОНАЧЕЛНИК
ГРАДСКА УПРАВА
Одјељење за привреду**

Трг српских владара 1, 78 000 Бања Лука, Република Српска, БиХ, тел: +387/0/51 24 44 22, факс: +387/0/51 24 45 21

Број: 02-30-24/2017

Дана, 12.06.2017. год.

**Информација
о пословању за 2016. годину
„Топлана“ а.д. Бања Лука**

Садржај

Увод	3
1. Основне карактеристике пословања	4
а Потрошачи	4
б Тарифни модел	4
1.1. Производни капацитети	5
2. Финансијски резултати пословања	7
2.1. Потраживања	8
2.1.1. Тужбе	9
2.1.2. Одобрене бонификације	10
2.2. Обавезе	10
2.2.1. Дугорочне обавезе	11
2.2.2. Краткорочне обавезе	11
2.2.3. Кредити и обвезнице	12
3. Инвестиције	12
4. Показатељи	13
4.1. Ликвидност	13
4.2. Дугорочна финансијска равнотежа и стабилност	13
4.3. Задуженост и солвентност	14
Табела - Анализа утврђених показатеља и резултата пословања	15
5. Закључна разматрања и мишљење Одјељења за привреду о пословању	16
6. Закључак	17

Програмом рада Скупштине града Бања Луке за 2017. годину предвиђено је да се у II тромјесечју 2017. године разматра и усваја Информација о пословању „Топлана“ а.д. Бања Лука у 2016. години. Информација о пословању „Топлана“ а.д. Бања Лука у 2016. години урађена је на основу Извјештаја о пословању „Топлана“ а.д. Бања Лука у 2016. години, финансијских извјештаја Друштва за 2016. годину, као и на основу анализе утврђених показатеља и резултата пословања. Финансијски извјештаји Друштва за 2016. годину и Извјештај о пословању Друштва за 2016. годину разматрани су и прихваћени на 6. сједници Надзорног одбора, која је одржана 18.04.2017.године, а усвојени на Годишњој сједници Скупштине акционара Друштва, која је одржана 22.05.2017. године.

Увод;

Пројекат топлификације Града Бања Луке започео је 1970. године. У периоду од 1972. до 1986. године инсталирана су четири котла на мазут укупног капацитета 232 MW. Пуштањем у рад двије нове котловнице са котловима на дрвну сјечку 2014. год. „Старчевица“ и „Кочићев вијенац“ (укупне снаге 16MW)“, Топлана данас посједује свеукупни капацитет који износи 248MW. За Топлану утврђен је стратешки значај комуналне дјелатности.

Према подацима Централног регистра хартија од вриједности РС, презентованим на Бањалучкој берзи, са стањем дана 31.12.2016. године, структуру укупног акцијског капитала Топлане чини:

Ред. бр.	Акционар / и	Број акција	Процент власништва
1.	Град Бања Лука ¹	22.771.572	77%
2.	Топлана а.д.	5.565.080	19%
3.	Остали акционари	1.311.957	4%
Свега акцијски капитал		29.648.609	100%

Топлана се налази у веома тешкој ситуацији, техничкој, економској и финансијској. Овакво стање је последица неповољних дугогодишњих околности пословања (екстерних и интерних): енергијске неефикасности већине објеката који се грију као и дистрибутивне мреже, старе опреме, губитака воде, великог броја кварова, нормативно недовољно уређеног пословања, коришћење мазута (најскупљег енергента), негативног диспаритета између продајне цијене и цијене коштања топлотне енергије. У таквим условима Топлана годинама уназад за разлику од извјештајне 2016. године, остварује високе губитке у пословању са изразитим финансијским и другим потешкоћама у раду и пословању.

Укупан број запослених у Топлани а.д. на дан 31.12.2016. год. износи 136 радника. Од укупног броја запослених 29 радника је са високом стручном спремом (један од запослених је доктор економских наука), 7 са вишом стручном спремом, 33 са средњом стручном спремом, ВКВ - 49 радника, КВ - 16 радника и НКВ - 2 радника.

¹ Град Бања Лука - До 2011. године већински власник Топлане је била Влада РС.
- Мај 2017. године, Град је увећао удио у власништву на 95,57% акцијског капитала.

Са стањем на дан 31.12.2016. године структуру властитог капитала чини: акцијски капитал у износу од 29.648.609 КМ, ревалоризационе резерве у износу од 21.825.662 КМ, нераспоређени добитак у износу од 678.287 КМ и губитак до висине властитог капитала у износу од 52.152.559 КМ. Укупан губитак изнад висине капитала износи 23.673.305 КМ, тако да укупан кумилрани губиак на дан 31.12.2016. године износи 75.147.577 КМ.

1. Основне карактеристике пословања Топлане у 2016. години

а / Потрошачи:

Ред. бр.	Опис	За годину:	
		2015.	2016.
1.	Пословни потрошачи по MWh	946	940
2.	Стамбени потрошачи по MWh	4.277	4.804
3.	Стамбени потрошачи по m ²	14.802	14.258
Укупно:		20.025	20.002

У односу на 2015. годину, у 2016. години једино је забиљежено повећање броја корисника код стамбених потрошача чија се потрошња мјери по MWh са 4.277 потрошач у 2015. години на 4.804 потрошача у 2016. години, односно повећање за 527 потрошача или у проценту за 12,3% док је код осталих категорија потрошача евидентно смањење броја. Смањење броја потрошача нарочито је изражено код стамбених потрошача чија се потрошња мјери по m² стамбеног простора, са 14.802 у 2015. години на 14.258 потрошач у 2016. години. Смањење броја потрошача у 2016. години на основу 2015. године износи 544 потрошач или смањење у проценту од 3,7%.

Два су основна разлога смањења броја стамбених потрошача чија се потрошња мјери по m². Први разлог је је што је дио потрошача прешао на обрачун по утрошеном MWh, а други разлог је што се дио потрошача искључио из толификационог система уз најчешће образложење немогућност плаћања и слаба квалитета гријања.

Закључно са 2016. годином, у постратном периоду са топлификационе мреже се укупно искључило алармантних 8.136 потрошач што је више за 3,1% (245) на основу 2015. године гдје је број износио 7.891 искључених потрошача.

б / Тарифни модел:

Чланом 61. Одлуке, одређено је да се трошкови појединачног купца за испоручену топлотну енергију обрачунавају на основу: тарифне групе којој купац припада, обрачуна прикључне снаге по одговарајућим тарифним ставовима и обрачуна количине испоручене топлотне енергије.

Суштина обрачуна накнаде за испоручену топлотну енергију према тарифном моделу се огледа у томе да се фиксни трошкови распореде на све купце топлотне енергије према инсталисаној снази грејних тијела. Тако одређени трошкови представљају фиксни дио накнаде коју плаћа сваки купац без обзира на количину потрошене енергије.

Други дио трошкова – варијабилни трошкови, чине износ трошкова за испоручену топлотну енергију у којима је садржан припадајући дио од укупних варијабилних трошкова.

Иако је Одлука о општим условима за испоруку топлотне енергије донесена 2013.г., није дошло до примјене тарифног модела. Имплементирање тарифног модела је једна од битних претпостави рехабилитовања Топлане и битна претпоставка њене одрживости у животу.

• **Табела:** Приход стамбених потрошача са и без калориметра у 2015. и 2016. г.

Ред. бр.	Потрошачи	2015.	2016.
1.	Укупан број стамбених потрошача са уграђеним калориметрима	4.277	4.804
2.	Просјечна површина простора по кориснику (m ²)	61	64
3.	Укупан годишњи приход од стамбених купаца по калориметру (MWh)	1.767.536	1.346.769
1.	Укупан број стамбених потрошача БЕЗ калориметрима	14.802	14.258
2.	Просјечна површина простора по кориснику (m ²) БЕЗ калориметра	54	53
3.	Укупан годишњи приходи стамбених потрошача БЕЗ калориметрима	13.627.890	12.729.063

Просјечан мјесечни приход, током цијеле године, по метру квадратном стамбеног простора, од потрошача којима се обрачун накнаде топлотне енергије врши на основу измјерене потрошње, је 0,45КМ, док је код потрошача којима се обрачун врши у паушалном износу 1,41КМ. Дакле, од прве групе потрошача приход је мањи за 0,96КМ/м² у односу на другу групу и износи свега 32% од прихода друге групе потрошача.

Ни у једном мјесецу током грејне сезоне сви уграђени калориметри не региструју потрошњу. Број потрошача код којих се не региструје потрошња у једном мјесецу буде и 1700. Претходне чињенице потврђују неопходност имплементирања тарифног модела обрачуна накнаде топлотне енергије.

1.1. Производни капацитети

Укупан инсталисани капацитет котлова Топлане је 248 MW. На котлове на мазут се односи 232 MW, а на котлове на дрвну сјечку се односи 16 MW. Топлотна енергија се дистрибуира кроз примарну и секундарну мрежу. Дужина примарне-вреловодне мреже је 52 km, са пречником цјевовода од NO 40 до NO 600. Дужина секундарне мреже је 115 km. Укупна дужина дистрибутивне мреже је 167 km, што представља дужину цјевовода од 334 km. Предаја топлотне енергије потрошачима се врши посредством топлотних подстаница којих има 325, од чега 95 топлотних подстаница није предано Топлани на управљање. Резервоари за мазут су запремине 12.530 m³, што је довољно за складиштење 11.500 тона мазута, а то је око 65% од количине мазута потребне за једну грејну сезону.

Укупна површина корисног простора (пословног и стамбеног), за чије гријање се испоручује топлотна енергија, на дан 31.12.2016. године износила је 1.473.524 м². Од тога, површина пословних простора је 416.000 м², док је површина стамбених објеката 1.057.527 м².

• **Табела:** Утрошак основних инпута

Ред. бр.	Input	Јед. мјере	2015.	2016.	Индекс 2016/15
1.	Енергенти (прерачунато у мазуту на основу калоричне моћи)	тона	19.418,0	19.393,0	99,87
2.	Омекшана вода	м ³	185.429,0	78.856,0	42,53

❖ **Укупан утрошак мазута** у 2016. износи 15.099,1 тону и исказано у новцу представља трошак од 8.992.598 КМ. Потрошња мазута у 2016. години мања је 8,8% односно за 1.465,4 тона у односу на 2015. годину када је утрошено 16.564,4 тоне.

❖ **Укупан утрошак дрвне сјечке** износи 20.182 тоне, што исказано у новцу представља трошак од 2.129.050 КМ. Утрошак енергента у еквиваленту мазута на основу калоричне моћи у 2016. години износи 4.294 тоне.

❖ **Укупан утрошак омекшане воде** у 2016. години износио је 78.856 м³ и евидентно је смањен за 57,5% или за 106.573 м³ у односу на 2015. годину када је утрошак износио 185.429 м³. По европским стандардима, губитак воде у топланама током једне сезоне гријања приближан је количини воде, која се налази у напуњеном систему, а напуњен топлификациони систем Топлане садржи око 7.500 м³ воде, што говори да је губитак воде у Топлани још увијек вишеструко већи, у односу на европски стандард, услед лошег стања дистрибутивне мреже али и да је у великој мјери смањен у поређењу не само са прошлом годином већ и годинама уназад.

У 2016. години просјечни дневни губитак воде износио је 363м³ и најмањи је просјечни дневни губитак од 1987. године када је у гријној сезони 1987/88 износио 391м³.

У периоду од 2009. до 2015. године, просјечни дневни губитак воде износио је 1.323м³, што је више за 350% у односу на извјештајну 2016. годину. Смањењем дневног губитка воде, смањена је и потрошња енергента мазута за загријавање резервоара.

У 2016. години је остварена велика уштеда у трошку воде (накнади за воду и трошку мазута за загријавање изгубљене воде). Трошак воде и њене хемијске припреме у 2016. г. износио 283.021 КМ, док је трошак мазута утрошеног за загријавање изгубљене воде у 2016.г. износи 262.214 КМ.

Свеукупни трошак мазута и воде за загријавање изгубљене воде у извјештајној 2016. години, износи 545.235 КМ, док је у 2012. години трошак по том основу износио 2.595.397 КМ, што је више 4,7 пута (470%) у односу на 2016. годину.

❖ **Трошак електричне енергије** је приближно на истом нивоу из предходне 2015. године. У 2016. год. износи 1.261.814 КМ, док је у 2015. години износио 1.256.020 КМ и већи је за 0,5% , односно за 5.794 КМ у односу на 2015. годину.

2. Финансијски резултати пословања у 2016. години

Уз просјечно ангажовање 136 радника (исказано на бази часова рада), у 2016. години остварен је укупан приход од 22.513.619 КМ, који је 4,6% мањи, у односу на укупан приход остварен у 2015. години (23.594.118 КМ). Структуру укупног прихода из 2016. године чине:

- ♦ приход из пословне дјелатности у износу од 20.977.183 КМ (93,2% укупног прихода) и
- ♦ остали приходи (приходи од камата, наплаћена отписана потраживања итд.) у износу од 1.536.436 КМ (6,8% укупног прихода).

У односу на укупне расходе „Топлана“ а.д. Бања Лука, исказане по годишњем обрачуну за 2015. годину (28.009.459 КМ), укупни расходи у 2016. години, који износе 22.139.129 КМ, забиљежили су смањење од 20,9%.

У структури укупних расхода, који су у 2016. години износили 22.139.129 КМ, највеће учешће од 51,7% исказали су трошкови сировина и материјала (11.446.684 КМ), а који су мањи у односу на 2015. годину за 20,5%. Трошкови бруто зарада и осталих примања радника учествују у укупним расходима 14,3% (3.157.717 КМ) и повећани су 2,1%, у односу на 2015. годину. До повећања трошкова зарада је дошло због повећаног обима привремених и повремених послова и због повећања одсуства радника по основу боловања, због чега је повремено био повећан број ангажованих радника.

Затим ту су расходи по основу камата, с учешћем од 10,9% (2.413.710 КМ), који су у односу на 2015. годину смањени 17,9%, трошкови горива и електричне енергије с учешћем од 7,2% (1.593.952 КМ) и који су смањени у односу на претходну годину 20,3%, амортизација трајних средстава с учешћем у укупним расходима од 8,8% (1.960.697 КМ), која је већа у односу на 2015. годину 15,9%, док учешће у укупним расходима исказали трошкови производних услуга од 4,0% (885.818 КМ), који су већи у односу на претходну годину за 56,0%. Повећање трошка производних услуга је ефекат већег трошка одржавања основних средстава (опреме и дистрибутивне мреже). Нематеријални трошкови имају учешће у укупним расходима од 1,6% (346.624 КМ), и у односу на 2015. годину (299.415) забиљежили су повећање од 15,7%. До повећања нематеријалних трошкова је дошло због већег износа судских такси по основу поднешених тужби за наплату потраживања према правним лицима (износ такси у 2016. г. је 157.886 КМ, а у 2015. г. је 57.666 КМ.)

Као разлика између исказаних прихода и расхода „Топлана“ а.д. у 2016. години, проистекао је добитак у износу од 347.490 КМ, за разлику од предходне године гдје је исказан губитак у пословању у износу од 4.415.341 КМ.

Пословањем са добитком у 2016. години највећим дијелом је резултат остварених уштеда у потрошњи мазута, његове дјелимичне супституције дрвном сјечком, смањења цијене енергената и рационализације свих трошкова.

• Табела / Графикон: Финансијски резултат 2015-2016 год.

Финансијски резултат	Година	
	2015	2016
Нето добитак / губитак из дјелатности у КМ	4.415.341 губитак	347.490 добитак

Из показатеља у претходном графикону / табели, види се да је за 2016. годину исказан нето добитак у износу од 347.490 КМ у односу на предходну 2015. годину када је забиљежен губитак у пословању у износу од 4.415.341 КМ.

2.1. Потраживања

У 2016. години краткорочна потраживања износила су 13.624.842 КМ, што је за 12% мање од потраживања из 2015. године која су износила 15.483.018 КМ. Од укупних потраживања од купаца из 2016. на потраживања од Јавног сектора (факултети, болница, музеј, Студентски центар, позориште и др.) се односи 4.156.209 КМ, на остале пословне потрошаче се односи 1.616.917 КМ, на стамбене потрошаче се односи 6.284.939 КМ, на потраживања од пословних потрошача по тужбама које су настале у периоду од 2004. до 2016. године се односи 1.118.895 КМ, на потраживања од купаца по основу репрограма се односи 240.807 КМ, и на остала потраживања (која обухватају потраживања по основу прикључне таксе и разна остала потраживања) се односи 207.075 КМ.

За 2016 годину наплаћено је у односу фактурисаних потраживања 86% односно 20.993.020 КМ према фактурисаних 24.363.934 КМ.

Поредићи са оствареним у ранијем периоду годишњи степен наплате потраживања у односу на фактурисану реализацију у 2016.годину је 86%, док је у 2015.години износио 82% што је за 5% више.

2.1.1. Тужбе

Према информацијама добијеним од Основног суда против Топлане је покренуто 14 спорова од стране физичких лица. За 8 предмета је исказана вриједност спора, у укупном износу од 17.450,92КМ, док за 6 предмета није добијен податак о вриједности спора. Један тужбени захтјев од 1.021КМ се односи на захтјев за поврат накнаде за прикључак на мрежу Топлане, док је један тужбени захтјев у вриједности од 2.998КМ односи се на накнаду штете у стану насталу усљед квара на инсталацијама гријања унутар објекта².

Остале тужбе су поднесене по основу наведеног неизвршења обавеза од стране Топлане у погледу прописаног квалитета испоруке топлотне енергије.

Са друге стране број тужби у којима је Топлана тужилац, а стамбени потрошачи тужени је 20.266 тужби, а вриједност неријешених тужби је 16.173.954КМ.

У периоду 01.01.2016. – 31.12.2016. број тужби је 3.083 у износу од 2.303.340КМ док је за исти период у 2015. години поднесено 3.997 тужби у износу од 3.297.000КМ. Вриједност рјешених спорова је за 2016. годину 605.660КМ што је мање за 28,2% у односу на 2015. годину (843.596КМ).

- **Табела / Графикон:** *Преглед тужби у којима је Топлана тужилац, а стамбени потрошачи тужен*

Ред. бр.	Године утужења	Број тужби	Вриједност спорова	Ријешени спорови КМ
1.	2015.	3.997	3.297.000	843.596
2.	2016.	3.083	2.303.340	605.660
Разлика (1 – 2)		914	993.660	237.936

Процент рјешених спорова изражен у КМ (605.660) на основу укупне вриједности поднесених тужби у КМ (2.303.340), износи 26,2 %, што је приближно исти проценат гледајући предходну 2015. годину када је износио 25,6%.

- **Табела:** *Преглед тужби у којима је Топлана тужилац, а пословни потрошачи тужени*

Ред. бр.	Период утужења	Број тужби	Вриједност утужења КМ
1.	Јан. – дец. 2015.	184	441.019
2.	Јан. – дец. 2016.	275	946.785
1.	Укупно рјешених са 31.12.2016.	429	668.937
2.	Укупно нерјешених са 31.12.2016.	535	1.717.540
Укупно тужби са 31.12.2016.		964	2.386.477

² Унутар објекта: Према Закону о одржавању зграда, стамбени власници су одговорни за одржавање инсталација у објекту.

У 2016. години Топлана је против пословних потрошача поднела 275 тужби што је за 49,4% више од броја поднешених тужби (184 тужбе) у предходној 2015. години.

Повећање броја тужби директно је утицало на повећање нематеријалних трошкова гледајући предходну 2015. годину.

Вриједност тужби у 2016. години је у износу од 946.785 КМ, што је за 114,6% више у односу вриједности из 2015. године (441.019 КМ). Спорови који су у милионским износима као и доспјела дуговања правних и физичких лица која нису у спору, директно утичу на пословање Топлане која већ дужи низ година није самоодрживо предузеће.

2.1.2. Одобрене бонификације

У складу с Одлуком о општим условима за испоруку топлотне енергије, потрошачима се одобравају попусти-бонификације, уколико је температура у објекту загријавања мања, у односу на прописану минималну температуру.

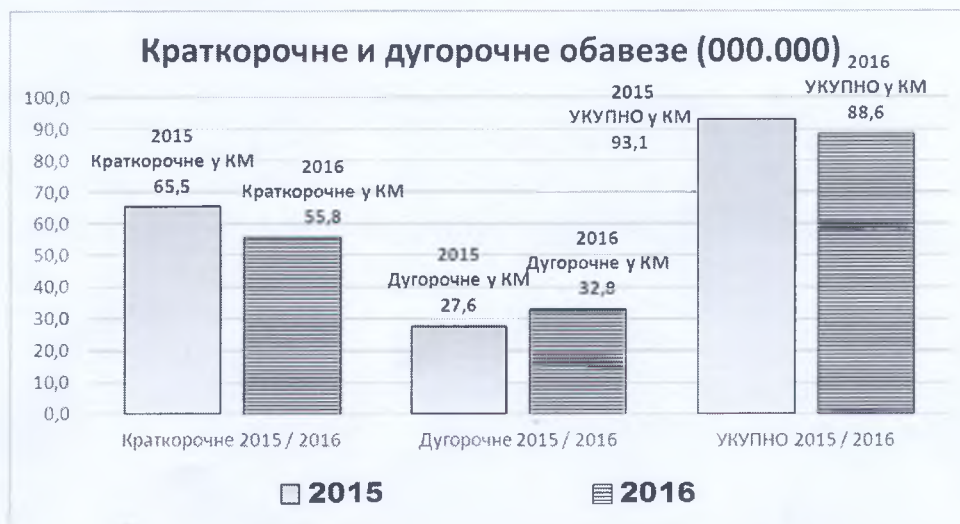
- **Табела:** Одобрених бонификација по сезонама

Ред. бр.	Потрошачи	Сезона гријања	
		2015/16	2016/17
1.	Стамбени потрошачи (по m ²)	45.735	33.872
2.	Предузећа и установе	-	-
3.	Стамбени потрошачи (по калориметру)	-	-
4.	Приватна предузећа и самостални предузетници	-	-
У к у п н о:		45.735	33.872

У извјештајнј сезони гријања 2016/17. износ одобрених бонификација је за 26,1% мањи, односно мањи за 11.863КМ у поређењу са предходном сезоном 2015/16., док се у гријној сезони 2011/12. одобрило бонификација у износу 765.471КМ.

2.2. Обавезе

- **Графикон:** Краткорочне / дугорочне обавеза из 2016. у поређењу са 2015.

Укупне обавезе Топлане (краткорочне и дугорочне) по годишњем обрачуна за 2016. годину износиле су 88.623.714 КМ и мање су за 4,8%, у односу на стање укупних обавеза по обрачуна за 2015. годину (93.130.764 КМ).

Први финансијски извјештај након преноса права својине на капиталу Топлане, са Републике Српске на град Бања Лука, су извјештаји од 30.6.2012. године. Износ реалних обавеза по основу финансирања текућег пословања на тај дан износи 83.838.331 КМ, док на дан 31.12.2016. године исте обавезе износе 82.268.898 КМ (у износу реалних обавеза садржане су камате на кредите до краја отплатног периода, које се према прописима о рачуноводству не приказују у финансијским извјештајима).

Ради упоредивости података, у горе наведеном износу обавеза нису приказане обавезе по основу емитованих обвезница у износу од 9.000.000 КМ. Овај новац који је прибављен емисијом, искоришћен је за капитална улагања која сама себе могу отплаћивати и не представља обавезу по основу текућег пословања.

У периоду од 30.6.2012-31.12.2016. г. је на име обавеза насталих прије 30.6.2012.г. исплаћено 30.482.822 КМ (што се односи се на име главнице за отплату кредита, камата по основу кредита, порезе, мазут набављен до 2011.) Да је овај одлив искоришћен за измиривање обавеза насталих послје 30.06.2012. г., обавезе на дан 31.12.2016. г. би биле 51.786.076КМ.

2.2.1. Дугорочне обавезе

Укупне дугорочне обавезе на дан 31.12.2016. године износе 32.771.514 КМ и у односу на крај 2015. године које су износиле 27.601.838 КМ, забиљежено је повећање у номиналном износу од 5.169.676 КМ, односно веће су за 18,73%.

1. Обавезе по основу обвезница износе 9.000.000КМ које су емитоване у сврху прикупљања средстава ради изградње реонских котловница на дрвну сјечку.
2. Обавезе према банкама по дугорочним кредитима на дан 31.12.2016. године износе 20.813.421КМ
3. Обавезе по основу репрограма пореза према Пореској управи РС износе 708.326 КМ.
4. Обавезе на основу репрограма дуга према Електробрајини у износу од 2.157.411КМ
5. Обавезе на основу репрограма дуга према Водоводу у износу од 92.356 КМ

2.2.2. Краткорочне обавезе

Укупне краткорочне обавезе на дан 31.12.2016. године су 55.852.200 КМ док су у предходној години износиле су 65.528.927 КМ и мање су за 14,7%, у односу на крај 2015. године.

1. Обавезе према добављачима у износу од 32.875.258 КМ од чега се односи на добављаче у земљи се у износу од 32.671.770 КМ
2. Обавезе према добављачима у иностранству се односи 203.488 КМ.
3. Обавеза према добављачима у земљи се односи на обавезу према Опитма групи у износу од 25.594.345 КМ
4. Обавеза према Рафинерији нафте „Брод“ у износу од 4.112.423 КМ

5. Позајмицу мазута од Града Бања Лука (у периоду 2005- 2007.г.) у износу од 10.519.233 КМ,
6. Дио дугоричних обавеза по основу кредита који доспјевају до једне године у износу од 5.503.849 КМ
7. Аванси у износу 3.772.566 КМ,
 - Пословне потрошаче у износу од 3.545.927 КМ а обухватају:
 - ① потрошаче који се финансирају из буџета Владе РС у износу од 2.478.931 КМ,
 - ② потрошаче који се финансирају из буџета града Бања Лука у износу од 1.022.745 КМ.
 - ③ остале у износу од 44.791КМ
 - Аванс Града у износу 75.625КМ
 - Аванс стамбених потрошача у износу 151.014КМ

• **Табела:** Обавезе према добављачима

<i>Назив</i>	<i>Износ (КМ)</i>
Оптима Група	25.594.345
Рафинерија нафте Брод	4.112.423
Електродистрибуција	2.157.411
Водовод	92.356
УКУПНЕ обавезе према добављачима:	31.864.271

• **Табела** – Преглед обавеза према финансијским извјештајима

<i>Ред. бр.</i>	<i>О П И С</i>	<i>Стање на дан:</i>	
		<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2016.</i>
1.	ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	27.601.838	32.771.514
1.1.	Обавезе из пословних активности	18.601.838	23.771.514
1.2.	Обавезе из активности инвестириња	9.000.000	9.000.000
2.	КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	65.528.926	55.852.200
	УКУПНО ОБАВЕЗЕ:	93.130.764	88.623.714

2.2.3. Стање обавеза према кредитима и обвезницама

Топлана има активна 4 кредита и то;

Адико банк са стањем дуга са 31.12.2016. год. у износу 1.419.423КМ, Нова банка (два кредита – укупно) са стањем на дан 31.12.2016. у износу 16.331.570КМ те код ИРБ-а у износу 7.800.000КМ.

Укупан износ са 31.12.2016. године је по том основу 25.550.813КМ.

Обавезе по основу обвезница (ИРБ) износе 9.000.000КМ што даје укупан износ обавеза по основу кредитних линија и обвезница на дан 31.12.2016. износ од 34.550.813КМ.

3. *Инвестиције*

Износ улагања у 2016. г. је 3.935.140 КМ (без ПДВ-а). Од тога, на производну опрему се односи 1.449.556 КМ а на дистрибутивну мрежу 2.485.584 КМ.

Степен истрошености сталне имовине је веома висок. Стопа амортизованости нематеријалне имовине, грађевинских објеката и опреме на дан 31.12.2016.г. износи 78%, 64% и 71%, респективно. Ови показатељи упућују на потребу додатног улагања у имовину у што краћем року.

Током 2016. године реализоване су инвестиционе активности у вриједности од 3.935.140 КМ која је већа у односу на предходну годину у проценту од 12, 3% (3.502.930 КМ).

4. *Показатељи*

4.1. *Ликвидност*

На основу исказаних величина рација убрзане и опште ликвидности у 2016. години, Топлана није ликвидна, с обзиром да су оба рација испод границе која гарантује ликвидност.

Ред. бр.	Показатељ	2015.	2016.
1.	Краткорочна потраживања, пласмани и готовина	21.086.197	16.121.339
2.	Текућа имовина	23.627.101	17.422.669
3.	Краткорочне обавезе	65.528.926	55.852.200
4.	Процент ризика уновчења краткорочних потраживања и краткорочних финансијских пласмана	17,24%	14%
5.	Рацио оптималне ликвидности (100/(100-17))	1,20	1,16
6.	Рацио убрзане ликвидности (1/3)	0,32	0,28
7.	Рацио опште ликвидности (2/3)	0,36	0,31

Будући да је утврђен степен наплате потраживања од $\approx 86\%$ проценат ризика уновчења краткорочних потраживања и краткорочних финансијских пласмана износи 14% (100%-86%), што упућује на закључак да ће Топлана бити ликвидна, уколико рацио убрзане ликвидности буде већи до 1,20 а рацио опште ликвидности између 1 и 2.

На основу показатеља констатује се да Топлана са аспекта рација убрзане и опште ликвидности није ликвидна, јер су оба рација испод границе која гарантује ликвидност.

4.2. *Дугорочна финансијска равнотежа и стабилност*

Коефицијент финансијске стабилности у 2016. години је већи од 1 (2,21), што значи да је дугорочна финансијска равнотежа помјерена ка дугорочно везаној имовини и кумулираном губитку изнад висине капитала, односно да трајни и дугорочни извори

финансирања нису довољни за финансирање дугорочно везане имовине и губитка изнад висине капитала те да се дијелом финансира и из краткорочних извора.

Капитал, који је неопходан за успостављање дугорочне финансијске равнотеже, износи 39.711.633 КМ. За одржање успостављене финансијске равнотеже у садашњим околностима недостаје додатних од 10 до 12 милиона КМ, годишње.

Поредећи финансијску стабилност Предузећа дана 31.12.2016. године са истом на дан 31.12.2015., може се закључити да је финансијска стабилност на дан 31.12.2016. нешто боља.

Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	година	
		2015.	2016.
1.	Стална имовина	45.455.867	47.527.740
2.	Сталне залихе и стална имовина намијењена продаји	2.514.419	1.282.102
3.	Губитак изнад висине капитала	24.047.796	23.673.305
4.	Дугорочно везана имовина и губитак изнад висине капитала (од 1 до 3)	72.018.082	72.483.147
5.	Дугорочне обавезе	27.601.838	32.771.514
6.	Коефицијент финансијске стабилности (4/5)	2,61	2,21
7.	Недостајући капитал (4-5)	44.416.244	39.711.633

4.3. Задуженост и солвентности

Укупна имовина „Топлане“ износи 64.950.409 КМ, док укупне обавезе износе 88.623.714 КМ. Сходно томе, „Топлана“, у најповољнијим околностима, може измирити обавезе у износу, који је мањи за износ повјерљачког губитка од 23.673.306 КМ (обавезе-имовина)

Коефицијент солвентности предузећа (способност предузећа да измирује дугове), треба да буде већи од 1.

• Табела: Коефицијент солвентности

Ред. бр.	Показатељ	Износ у КМ у години	
		2015.	2016.
1.	УКУПНА имовина – књиговодствена вриједност	69.082.968	64.950.409
2.	УКУПНЕ обавезе – књиговодствена вриједност	93.130.764	88.623.714
3.	Коефицијент солвентности (1/2)	0,74	0,73

Коефицијент солвентности „Топлане“ у 2016. години износи 0,73 што значи да је „Топлана“ у 2016. години била несолвентна.

• Табела: Анализа утврђених показатеља и резултата пословања

Ред. бр.	Елементи привређивања	Јед. мјере	Остварено у:		Индекс 5:4		
			Прошлој години (2015.)	Извјештајном периоду (2016.)			
1	2	3	4	5	6		
1.	Степен наплате потраживања						
1.1.	Фактурисана реал.	КМ	25.858.297	24.363.934	94,22		
1.2.	Наплаћена реализ.	КМ	21.101.043	20.993.020	99,49		
2.	Укупне обавезе краткор. и дугоро.	КМ	93.130.764	88.623.714	95,16		
2.1.	Дугорочне	КМ	27.601.838	32.771.514	118,73		
2.2.	Краткорочне	КМ	65.528.927	55.852.200	85,23		
3.	Ликвидна новчана средства	КМ	21.086.197	16.121.339	76,45		
4.	Потраживања од купаца тек. периода	КМ	15.483.018	13.624.842	88,00		
4.1.	Купци - репрограми	КМ	644.183	240.807	37,38		
4.2.	Купци-пословни потрошачи	КМ	7.796.941	5.773.126	74,04		
4.3.	Купци-стамбени потрошачи - станови	КМ	5.678.291	5.768.186	101,58		
4.4.	Купци-стамбени (калориметри)	КМ	792.231	516.751	65,23		
5.	Укупан ПРИХОД	КМ	23.594.118	22.513.619	95,42		
5.1.	Приход из пословне дјелатности	КМ	22.275.177	20.977.183	94,17		
5.2.	Остали приходи (резервисање и друго)	КМ	1.318.941	1.536.436	116,49		
6.	Укупни РАСХОДИ	КМ	28.009.459	22.139.129	79,04		
6.1.	Амортизација	% КМ	6	1.690.991	8,8	1.960.697	115,95
6.2.	Укалкулисане бруто зараде	% КМ	11	3.090.369	14,3	3.157.717	102,18
6.3.	Трошкови горива и елект. енергије	% КМ	7,1	2.001.644	7,2	1.593.952	79,63
6.4.	Трошкови сиров. и материјала	% КМ	51,4	14.381.485	51,7	11.446.684	79,59
6.4.1.	Мазут	КМ		11.827.258		8.992.598	76,03
6.4.2.	Сјечка	КМ		1.804.611		2.129.050	117,98
6.4.3.	Помоћни пот. материјал	КМ		749.616		325.036	43,36
6.5.	Трошкови одржавања основних средстава	% КМ	2	565.186	4	885.818	156,73
6.6.	Трошкови непроизводних услуга	% КМ	1,1	299.415	1,6	346.624	115,77
6.7.	Финансиј. расходи по основу односа с повезан. правнм лицима - камате	% КМ	10,5	2.938.083	10,9	2.413.710	82,15
6.8.	Остали материјални и нематеријални трошкови	% КМ	10,9	3.042.285	1,5	333.927	10,98
7.	Добит	КМ		-		347.490	
	Губитак	КМ		4.415.341		-	

5. **Закључна разматрања и мишљење Одјељења за привреду о пословању Топлане у 2016. години**

На основу достављеног Извјештаја о пословању Топлане у 2016. години, Одјељење за привреду је констатовало следеће битне позитивне и негативне карактеристике пословања:

- након дужег временског периода, Топлана а.д. је остварила позитиван резултат у пословној 2016. години, што је резултирало дјеломично нижом цијеном мазута, његове дјелимичне супституције дрвном сјечком као и напорима Управе у рационализацији трошкова на свим нивоима у пословању;
- смањени су укупни расходи за 21%, односно са 28.009.459КМ у 2015. години на 22.139.129КМ у 2016. години;
- смањени су трошкови мазута за 24% поредећи предходну 2015. годину, с тим да је дошло до повећања трошкова код дрвне сјечке за 17%;
- смањен је утрошак воде за 57% у односу на 2015. годину;
- евидентирано је повећање нематеријалних трошкова за 15,7% из разлога повећања броја утужења правних лица;
- евидентиран је тренд искључења са топлификационог система који пријети да угрози стабилност система у цјелини;
- евидентирано је повећање у амортизацији за 15,9% у односу на 2015. годину;
- евидентирано је смањење прихода у 2016. години са процентом од 4,6%;
- кориштење мазута, као основног а најскупљег енергента;
- стопа амортизованости опреме и постројења је 71%, а свих грађевинских објеката 64%, што упућује на потребу значајнијег додатног улагања у сталну имовину;
- укупне обавезе „Топлане“ на дан 31.12.2016. године износе 88.623.714 КМ што је смањење за 4,9% у односу на 2015. годину, док укупна вриједност имовине износи 64.950.409 КМ, што потврђује да је „Топлана“ презадужена и инсолвентна (до сада је „Топлана“ уредно измиривала своје кредитне обавезе, с обзиром да брже остварује прилив по основу наплате потраживања од купаца, него што доспијевају обавезе за плаћање кредита);
- евидентна је енергетска неефикасност већине објеката који се грију, као и лоше стање дистрибутивне мреже, што проузрокује кварове на мрежи и губитке топлотне енергије а тиме и повећање утрошка енергената;
- капитал неопходан за успостављање дугорочне финансијске равнотеже износи 39.711.633 КМ, а за одржање успостављене финансијске равнотеже у садашњим околностима недостаје додатних од 10 до 12 милиона КМ, годишње,
- за самоодрживост „Топлане“ а.д. Бања Лука, најзначајније је производно и финансијско реструктурирање.

❖ **Екстерна ревизија пословања, обављена је од стране;**

- Ревизорска кућа "Grant Thornton" д.о.о. Бања Лука, извршило је ревизију финансијског извјештаја друштва "Топлана" а.д. Бања Лука са стањем на дан 31.12.2016. године, **при чему је изразило мишљење:**

Да су финансијски извјештаји истинито и објективно приказани по свим материјално значајним питањима.

Да су резултати пословања са токовима готовине у складу са Законом о рачуноводству и ревизији РС, те да није изражена резерва у мишљењу.

❖ *Извјештај о пословању за 2016. годину Топлана а.д. усвојен је од;*

Скупштина акционара "Топлана" а.д. Бања Лука на Годишњој сједници која је одржана 22.05.2017. године, својом Одлуком бр. 04-8535/17 усвојила је Извјештај о пословању "Топлана" а.д. Бања Лука за 2016. годину, на приједлог **Надзорног одбора** који је 18.04.2017. године, донио Одлуку о прихватању под бројем 04-6928/17.

6. Закључак

Имајући у виду претходно наведене констатације о пословању Топлане у 2016. години, Одјељење за привреду предлаже градоначелнику града Бањалуке да упути Скупштини града Бањалуке на разматрање и усвајање „Информацију о пословању у 2016. годину“, уз сљедеће:

Закључке

1. Скупштина града констатује да је "Топлана" а.д. Бања Лука, уз помоћ града Бања Лука, у 2016. години произвела и испоручила довољно топлотне енергије и успјешно завршила гријну сезону 2016/2017, уз одређене проблеме гријања који су се испојили у појединим дијеловима града због старе и дотрајале мреже и уских грла на вреловоду.
2. Скупштина града констатује да је "Топлана" а.д. Бања Лука у извјештајној 2016. години остварила добитак у износу од 347.490,00 КМ за разлику од предходне 2015. године када је евидентиран губитак у износу од 4,4 милиона КМ.
3. Скупштина Града констатује да се "Топлана" а.д. Бања Лука налази у веома тешком финансијском положају израженом великом неликвидношћу и великој задужености, и да нема довољан износ трајних обртних средстава потребних за нормално функционисање као самоодрживо Друштво.
4. У смислу трајног и адекватног рјешавања проблема пословања „Топлане“ а.д. Бања Лука а тиме и гријања Града, Скупштина Града донијела је Одлуке да се реализује финансијско и производно-техничко реструктурирање „Топлане“ а.д., односно изабере стратешки партнер путем Јавног позива и оснује заједничко привредно Друштво ~ЕкоТоплана Бања Лука~ д.о.о. Бања Лука, које је у фази регистрације.

Обрађивач:
Одјељење за привреду

- Одјељење за привреду -

Предлагач:
ГРАДОНАЧЕЛНИК
Мр Игор Радојичић

Страна 17 од 17

На основу члана 59. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16) и члана 55. Статута Града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 25/05, 30/07, 17/12, 20/14 и 39/16), доносим

ЗАКЉУЧАК

I – Информацију о пословању „Топлане“ а.д. Бања Лука, за 2016. годину, Одјељење за привреду припремило је у мјесецу јуну 2017. године.

II – Информацију из претходне тачке упућујем Скупштини града Бања Лука на разматрање.

Број: 12-Г- 1918/17.

Дана: 21.06.2017. године

ДОСТАВЉЕНО:

1. Скупштини града Бањалука,
2. Евиденцији.